

До

**Катедра „Международно и сравнително право“
на Юридическия факултет на
Пловдивския университет
„Паисий Хилендарски“**

СТАНОВИЩЕ

**от д-р Николай Атанасов Marin, доцент в Югозападния университет
„Неофит Рилски“ - Благоевград**
**относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна
степен „доктор“**
**в област на висше образование 3. „Социални стопански и правни науки“
профессионално направление 3.6 „Право“**
докторска програма „Международно право и международни отношения“

Автор: Тодор Панайотов Коларов

Тема: „Съдебно сътрудничество между държавите членки на Европейския съюз в борбата с международната организирана престъпност“

Научен ръководител: проф. д-р Жасмин Попова, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Въз основа на Заповед № РЗЗ - 4049 от 16.11.2011 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за процедура за защита на дисертационен труд и за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Авторът на дисертационния труд, Тодор Панайотов Коларов, е докторант в редовна форма на обучение към Катедра „Международно и сравнително право“ с научен ръководител проф. д-р Жасмин Попова от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Представеният от докторанта комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

Тодор Панайотов Коларов придобива образователно-квалификационна степен магистър по Право в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1998 г. От м. април 2011 г. понастоящем ръководи дейността на Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност. От януари 2004 г. до юни 2010 г. е юридически съветник в Посолството на Съединените

американски щати в Република България, а от м. юли 2010 г. до м. април 2011 г., ръководи дейността на Службата за прокурорско развитие, подпомагане и обучение на Департамента на правосъдието на САЩ в България.

2. Актуалност на тематиката

Противодействието на международната организирана престъпност е проблем, който е изведен като един от приоритетите на Европейския съюз. От неговата ефективност зависи осигуряването на ефективна защита на четирите основни свободи на европейската интеграция и изграждането на пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Централен момент в борбата с международната организирана престъпност е съдебното сътрудничество между държавите членки на Европейския съюз. Безспорно е, че взаимодействието между съдебните органи е от ключово значение при превенцията на международната престъпност от една страна, а от друга страна това е един от най-чувствителните въпроси за държавите членки, засягащ и преместващ границите на държавния суверенитет в полза на Европейския съюз. Предвид горепосоченото, вън от всякакво съмнение проблемите, които са предмет на изследване на рецензирания дисертационен труд, се характеризират с изключителна актуалност. Подобни изследвания не само обогатяват българската правна наука, но могат да имат и пряко практическо изражение в подобряване на равнището на съдебното сътрудничество между България и останалите страни членки на ЕС по наказателноправни въпроси.

3. Познаване на проблема

Дисертационният труд, разработен от докторанта Тодор Коларов, дава ясни отговори относно особеностите на институционалното сътрудничество между държавите членки и въвеждането на редица качествено нови принципи, свързани със сближаване на материалното и наказателнопроцесуалното право в Европейския съюз. Поставените цели и задачи пред дисертационния труд са изпълнени на изключително високо равнище. В тази връзка това е показателно и за коректното използване на научния апарат и анализирането на дела от практиката на Съда на Европейския съюз, относими към съдебното сътрудничество между държавите членки при противодействието срещу международната организирана престъпност. От изложението и направените изводи в дисертационния труд проличава ясно компетентността на Тодор Коларов, както и отличното познаване на съществуващите научните изследвания и юриспруденцията на Съда на Европейския съюз. Нещо повече, авторът не се е ограничил до анализ единствено на практиката на Съда на Европейския съюз, но проследява и някои важни проблеми, които са намерили място в практиката на Европейския съд по правата на човека и в дейността на Съвета на Европа като самостоятелна международна организация.

4. Методика на изследването

В дисертацията са използвани различни методи, с оглед на които се постигат целите и научно-изследователските задачи, очертани в разработката.

Така например, въз основа на сравнителноправни методи се анализират първичното и вторичното законодателство на Европейския съюз и по-важните международноправни актове, регламениращи съдебното сътрудничество за противодействие на международната организирана престъпност в рамките на Съвета на Европа и на Организацията на обединените нации /ОНУ/. Посредством ретроспективния анализ се проследява развитието и постепенното институционализиране на съдебното сътрудничество в Европейския съюз от средата на 70-те години на ХХ век до настоящия етап. Въз основа на юридическо-лингвистични методи авторът развива и поддържа тезата си относно несъответствие на официалния превод на български език на Рамково решение 2005/212/ПВР, като считам, че следва да бъдат подкрепени неговите разсъждения, изразени под черта на страници 189 и 190 от дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд има подходяща структура, въз основа на която се разработва в пълнота научния проблем за съдебното сътрудничество между държавите членки в борбата с международната организирана престъпност. Научното изследване е с обем от 241 страници, 22 от които е библиографията, включваща 65 заглавия на английски език и 10 заглавия на български език, актове на първичното и вторично право на Европейския съюз и конвенции, засягащи изследвания проблем в рамките на ООН и Съвета на Европа. Всички източници са цитирани коректно.

Докторантът анализира прогресивното развитие на областта на правосъдието и вътрешните работи и неговата трансформация в пространство на свобода, сигурност и правосъдие. Специално внимание е отделено както на процесите на институционализиране и създаване на специални органи като Европол, Евроуст, Европейската съдебна мрежа и Европейска прокуратура, така и на механизмите и юридическите инструменти за противодействие международната организирана престъпност, като Европейската заповед за арест и нейното съпоставяне със скандинавската заповед за арест и правната уредба, закрепена в Римския статут на Международния наказателен съд.

Следва да се подчертая, че авторът поставя акцент и върху обезпечаването и отнемането на имущество, придобито от престъпна дейност. В тази връзка е представен системният подход за противодействие срещу организираната престъпност в САЩ, който е известен като „фирмена теория за разследване“ и декапитализиране. Анализира се и правната рамка на конфискацията в Европейския съюз.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Авторът на дисертацията представя четири научни публикации, които са по темата на изследването и са отпечатани в специализирани научни издания като списания „Европейска интеграция и право”, „Съвременно право”, както и в Бюлетина на Асоциацията на прокурорите в България. От гледна точка на приносните моменти, които са очертани в дисертационния труд, може да се отбележи, че са анализирани и систематизирани източниците, регламентиращи правната уредба на съдебното сътрудничество в борбата с международната организирана престъпност. Представено е историческото развитие и промяна в подхода на правната уредба, като междуправителственото сътрудничество постепенно започва да се измества от наднационалността в областта на пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Най-ярък израз на тази тенденция е разширяването на юрисдикцията на Съда на Европейския съюз в пространството на свобода, сигурност и правосъдие след влизане в сила на Договора от Лисабон и отпадането стълбовата архитектура на ЕС, както и на ограничителните основания относно необходимостта от изрична декларация от държавите членки спрямо делата, част от предишния трети стълб на Съюза. Изключително детайлно е разгледан въпросът за Европейската заповед за арест. В тази връзка докторант Тодор Коларов правилно отбелязва, че традиционният институт на екстрадиция се заменя с предаване на съответното лице от замолената на искащата държава членка. Особено силно впечатление прави проследяването на практиката по отношение на Европейската заповед за арест сред конституционните съдилища в Полша, Германия, Чехия и Кипър, а също така и делата, разгледани пред Съда на Европейския съюз като обединените дела C-187/01 (Gözütok) and C-385/01 (Brügge), делото Advocaten voor de Wereld, делото Pustovarov и др.

Друг оригинален съществен принос, е че са анализирани по-важните материалноправни норми, уреждащи съдебното сътрудничество между държавите членки при противодействието срещу международната организирана престъпност, като много сполучливо те са класифицирани в четири групи (норми, установяващи дефиниции; норми, установяващи кръг от наказателноотговорни лица; норми, установяващи съставомерни действия и норми, дефиниращи съответните наказания).

7. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията, като в него се съдържат по-важните моменти на дисертацията и са представени резултатите от извършеното научно изследване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Тодор Панайотов Коларов е изграден и перспективен млад учен, притежаващ необходимите задълбочени теоретични и практически познания в областта на международното публично право и правото на Европейския съюз, които са отразени по безспорен начин в настоящия труд. **Въз основа на всичко**

гореизложено оценката ми като член на научното жури е, че дисертацията на Тодор Панайотов Коларов на тема: „Съдебно сътрудничество между държавите членки на Европейския съюз в борбата с международната организирана престъпност”, представена за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, напълно отговаря на законовите изисквания. С пълна убеденост давам своята положителна оценка на горепосочения дисертационен труд, автореферат и постигнати научни приноси, като предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Тодор Панайотов Коларов в област на висше образование 3. „Социални стопански и правни науки”, професионално направление 3.6 „Право”, докторска програма по „Международно право и международни отношения”.

09.01.2012 г.
гр. Благоевград

Изготвил становището:
/Доц. д-р Николай Марин/